

Novoteks

GLASILO DELAVSKEGA SVETA

LETO IV. ★ 1963 ★ ŠT. 11

NOVOTEKS

glasilo delavskega sveta

Tekstilne tovarne

NOVOTEKS

Novo mesto

1963

Letnik IV.

Št. 11 (38)

November

Izdaja:

delavski svet

Ureja:

uredniški odbor

Odgovorni urednik:

Samo Medic

Naslov uredništva:

Novoteks, Novo mesto

Foersterjeva 10

telefon 21-030

Zunanja oprema:

Bojan Brovet

Tisk naslovne strani

In vezava

Valvasorjeva tiskarna

In knjigovoznica

Videm-Krško

Naklada:

850 izvodov

VSEBINA:

- Praznik naše domovine
- Iz zasedanj samoupravnih organov
- Gospodarska problematika na območju občine Novo mesto
- Letna konferenca OZK obrata II. Metlika
- Nesreče pri delu ter na poti na delo koncem oktobra in v začetku novembra 1963
- Bolezenski izostanki v mesecu oktobru 1963
- Stanje izplačanega in povrnjenega nadomestila bolezenskih izostankov za mesec september — oktober 1963
- Konjarič vrh
- Pet dni v sončni Italiji
- Naša kronika

Ob 20-letnici
II. zasedanja AVNOJ-a
in ustanovitve nove Jugoslavije
čestita
in želi vsemu kolektivu
še mnogo delovnih
uspehov

Delavski svet

PRAZNIK NAŠE DOMOVINE

Dvajset let je minilo, odkar so se zbrali predstavniki naših narodov na zgodovinskem II. zasedanju Protifašističnega sveta narodne osvoboditve Jugoslavije (AVNOJ) v Jajcu. 29. novembra 1943 so bili postavljeni temelji naši novi domovini, novi ljudski državi Jugoslaviji. Osvobodilni boj naših narodov je bil še v polnem teku, ko je nastala nova ljudska država. Revolucionarna volja naših narodov je tedaj odpravila stare oblike življenja. Naš človek se je dokončno izjavil, da noče več povratka na staro, temveč hoče živeti novo svobodno življenje. Proglašena je bila nova državna ureditev. Postavljene so bile nove smernice za nadaljnji razvoj nove države - države delovnega ljudstva. S temi smernicami so bili podani pogoji, da se naša domovina razvija v socialistično državo, kjer bo odpravila izkoriščanje človeka po človeku. V velikem čudežu osvobodilne borbe majhne države sredi zaslužnjene Evrope se je dogodil drugi čudež - sredi srditih bojev za obstoj je bila ustanovljena nova ljudska država.

Ko se danes ozremo nazaj v našo zgodovino, se nam pred očmi razgrne na tisoče in tisoče dogodkov in podob iz preteklosti. Ni še daleč čas, ko je bila že vsaka glasno izrečena misel o svobodi in boljšem življenju kaznovana z ječo, trpljenjem in često tudi s smrtjo. Še se spominjamo tistih dni, ko so hoteli okupatorji z bajoneti, požiganjem, preseljevanjem, ropanjem in ubijanjem iztrebiti naše narode.

V tistih časih so se zbrali jugoslovanski domoljubi okoli svojih pod vodstvom Komunistične partije prekaljenih voditeljev. Uprli so se čeprav sprva goloroki za ceno svojih življenj nasilju, krivici in brezpravnosti. Pod vodstvom tovariša Tita so se borili s sovražnikom, ki je okupiral skoraj celo Evropo. V tej nečloveški, a vendar veličastni borbi so bili postavljeni ugodni pogoji za nadaljnje velike dogodke.

Prišel je veliki dan, 29. november 1943, naš zgodovinski dan in praznik. To je dan, v katerem se je izrazila pravilna pot naše revolucije. To je tisti zgodovinski dan, ki je jamčil, da bo po krvavi borbi za obstoj tudi naša bodoča pot temeljila na revolucionarnih izkušnjah in da prelita kri revolucionarjev in borcev ni bila prelita zaman.

Dvajset let je minilo od tega dogodka. Dvajset let za življenje države ni dolga doba. Toda naša Socialistična federativna republika Jugoslavija, zasnovana na

zgodovinskem II. zasedanju v Jajcu, je v tem času na temelju takrat sprejetih sklepov napravila dolgo in uspešno pot. Naša pot pa vodi dalje. Po tej poti stopamo trdno in smelo lepši in srečnejši bodočnosti nasproti.

Jože Udovič

IZ ZASEDANJ SAMOUPRAVNIH ORGANOV

V zadnjem času so zasedali trije sveti ekonomskih enot, in sicer svet predilnice česane preje, svet predilnice mikane preje in svet tkalnice. V metliški obratni menzi pa se je po dolgem času zopet sestal svet abonementov.

Vsi trije sveti ekonomskih enot so razpravljali o tezah statuta. Novih predlogov za dopolnitev tez statuta ni bilo.

Iz pregleda o doseganju plana je razvidno, da je predilnica mikane preje izdelala v juliju 11.657 kg preje. Mesečni plan je bil presežen za 6,10 %. Avgusta so proizvodni plan presegli za 2,44 % in izdelali 21.713 kg preje. Septembra je bila proizvodnja 21.983 kg preje in plan prekoračen za 12 %. Oktoberski plan je bil prekoračen za 22,99 %, izdelano pa je bilo 26.068 kg preje. Skupno so izdelali 217.500 kg preje in je bil s tem letni plan dosežen s 94,56 %. 10-mesečni plan pa je presežen za 13,55 %. Da bi bili v česalnici doseženi boljši proizvodni uspehi, predlagajo, da se tudi tam uvedejo norme. Prav tako naj bi se uvedle norme pri pranju volne. Menijo tudi, da je delo pri karboniziranju volne težje kot pri sušenju, zato predlagajo, da se delo pri karboniziranju oceni višje kot delo pri sušenju.

Ker star pralni stroj za pranje stanične volne več ne obratuje, predlagajo, da se ga proda oziroma razhoduje.

Pri pregledu doseganja proizvodnega plana predilnice česane preje je iz poročila razvidno, da so bili

mesečni proizvodni plani doseženi takole:

za julij z	68,74 %,
za avgust s	87,19 %,
za september s	94,63 %,
za oktober z	98,71 %.

V desetih mesecih je bilo izdelanih 279.246 kg česane preje in komulativni plan dosežen s 93,36 %. Vzrok tako velikemu izpadu je v glavnem motnja proizvodnje zaradi montaže klimatskih naprav, visoke številke preje in nepravočasno dobavljenih novih prstančevih strojev. Kljub organizaciji dela med malico izpada niso uspeli zmanjšati. Večkrat je primanjkovalo predpreje. Sedaj, ko so v predpredilnici vpeljene norme, pa je predpreje dovolj. Norme že sedaj presegajo do 5 %. Poizkusen obračun bo trajal 3 mesece, nato bodo norme sprejete. Težave so tudi s česancem temnih partij, ki zlasti na prstančevih strojih ne tečejo dobro. Pri barvanju temnih partij česanca bodo morali biti v barvarni bolj pazljivi ter česanec bolje prati. Zadolžili so vodjo ekonomske enote, da o tem problemu seznani strokovni kolegij.

Vodje izmen morajo posvetiti več pozornosti razporedu sodelavcev, zlasti kadar kdo manjka.

Ker se v strojni delavnici često močno kadi in je tam slab zrak, predlagajo, da se v delavnici montira ventilator. V kotlarni še vedno prodira talna voda, zato je nujno treba nabaviti ročno črpalko.

Ker je v stanovanjskem bloku prazna garsoniera in je prošnjo vložila le Martina Kapušin, je svet izvedel oceno po pravilniku o razdeljevanju stanovanj. Ker je bila ocena ugodna, predlaga svet upravnemu odboru podjetja, da se Martini Kapušin garsoniera dodeli.

Ker se je kvaliteta surovih tkanin v zadnjem času zelo poslabšala, je svet tkalnice o tem problemu temeljito razpravljala. Predlagani so bili ukrepi, da se kvaliteta zopet izboljša. V tkalnici bosta v bodoče v vsaki izmeni dva vzdrževalca strojev. Z remontom strojev se bo začasno prenehalo. Sodelavci, ki delajo pri remontu, se bodo ukvarjali z odkrivanjem in odstranjevanjem napak. V bodoče se morajo za popravila strojev tkalke obvezno obračati na vzdrževalca strojev, ki bo določil, kateri možni vzdrževalec bo odstranil napako. Zastojne ure sme pisati samo vzdrževalec strojev. On izda tudi potrdilo

za šice in podobne napake.

Ugotovilo se je, da često stroji delajo brez nadzora tkalke. Zaradi tega tudi nastajajo napake, kot so manjkajoči votki, malerji itd. Sprejet je bil sklep, da stroji ne smejo delati brez nadzorstva. Zaradi teh napak se bo sklical v tkalnici sestanek.

V preteklem mesecu je tkalnica prejela za kvaliteto približno 1,543.000 din, če bi bila kvaliteta normalna, pa bi prejela lahko približno 2,100.000 din, kar bi bilo 70 % od kvalitete.

Norme v ekonomski enoti se v povprečju dosegajo dobro. Svet enote predlaga, naj bi norme v bodoče potrjeval svet enote, kar naj bi se vneslo v statut podjetja. Predlagajo tudi, da bi se krvođajalce primerno nagradilo.

Svet abonentov v obratu II. je ugotovil, da se niso realizirali vsi predlogi, ki so bili sprejeti na zadnjem sestanku sveta. Sklenjeno je bilo, naj bi se nabavila omarica za bife in večji hladilnik ter da bi se sestavljali jedilniki in uvedla pritožna knjiga. Ekonom pa je bil opozorjen, naj nabavlja hrano tam, kjer je ceneje. Predlagano je bilo tudi, da se dnevno obračunava porabljen material, da se izogne prevelikim stroškom za prehrano. Osebe kuhinje naj posveti več pozornosti kvaliteti hrane. Za kaka dva meseca naj se zaposli v kuhinji izučena kuharica, ki bi ostale naučila pripravljati kvalitetnejše enolončnice.

Nadalje so se pogovorili o redu in čistoči v kuhinji. Vse kuharice morajo obvezno nositi naglavne rute. Plašče, čevlje in drugo opravo pa ne smejo držati v kuhinji, pač pa v garderobnih omaricah, ki bodo nameščene v hodniku. Uredili so tudi vprašanje odnašanja hrane na dom; prodajo pomij in določili, kam naj se odlagajo kuhinjski odpadki. Ker se opaža, da nekateri odnašajo jedilni pribor, ga bo treba gravirati.

Člani sveta abonentov imajo pravico kontrolirati poslovanje menze in kvaliteto živil. Pri kontroli pa morata biti navzoča vedno najmanj dva člana.

Jože Udovič

GOSPODARSKA PROBLEMATIKA NA OBMOČJU OBČINE NOVO MESTO

Člani občinske skupščine so imeli že četrto sejo, na kateri so obravnavali več vprašanj. Posebno zanimiva in živahna je bila razprava o razvoju in problematiki trgovine na območju občine Novo mesto. Razvoj trgovine na področju občine zastaja za splošnim razvojem in potrebami potrošnikov. Po statističnih podatkih je v novomeški občini v delovnem razmerju že 11.003 ljudi ali 24,2 % od skupnega števila prebivalcev. Povečanje števila nekmečkega prebivalstva je namreč posledica naglega gospodarskega razvoja in to vpliva tudi na povečanje kupne moči prebivalstva.

Za rentabilno poslovanje trgovskih podjetij pa je potrebno poleg določene velikosti podjetij tudi ustrezna specializacija. Večja trgovska podjetja z razširjeno mrežo prodajaln imajo to prednost, da so sposobna nabaviti blago v večjih količinah in neposredno pri proizvajalcih z določenimi ugodnostmi. Pri tem lahko racionalno koristijo svoja prevozna sredstva in skladišča, z večjo delitvijo dela pa lahko dosegajo zmanjšanje režije, so finančno bolj sposobna, razpolagajo z večjimi lastnimi sredstvi ter imajo možnost za modernizacijo in razširitev trgovske mreže.

Na področju novomeške občine je skupno 111 prodajaln, od tega jih je 56 v Novem mestu. Za leto 1963 je pri programu razvoja občine predvideno, da bo v naši občini investiranih v trgovino skupno 199,925.000 dinarjev, medtem ko je realizacija dosežena v višini 65,803.000 dinarjev. Pripomnimo lahko še to, da so te investicije realizirala predvsem domača trgovska podjetja razen Mladinske knjige, ki preureja prodajalno papirnice.

Razpravljalo se je tudi o problematiki založenosti tržišča in cen. Ugotovljeno je, da je pri nas pomanjkljiva preskrba raznih prehrabnenih pa tudi drugih artiklov. Prav tako so odborniki razpravljali o cenah nekaterih prehrabnenih artiklov, zlasti sadja in zelenjave, ki so pri nas v primerjavi z drugimi mesti (Zagreb, Brežice, Črnomelj) znatno višje.

Na podlagi teh razprav je bilo sprejetih tudi več zaključkov, kot n. pr.:

- da se razvijajo večja trgovska podjetja na drobno s pravico trgovanja na veliko z razširjeno mrežo prodajaln;

- specializacija naj se izvaja po trgovskih strokah (ali celotna podjetja ali posamezne prodajalne v okviru trgovskih podjetij);
- izpopolniti se mora notranjo organizacijo trgovskih podjetij, preiti na formiranje in utrditev ekonomskih enot in upravljanje ter razvijati zdrave konkurenčne odnose;
- še naprej naj bi se razvijala mreža samopostrežnih trgovin, ki pa morajo biti prilagojene našim namenom;
- zainteresirati je treba kolektive trgovskih podjetij, še posebej pa proizvodne organizacije, da bi usposobili trgovino tako, da bo odgovarjala potrebam naših potrošnikov.

Na tej seji so odborniki poslušali tudi poročilo o problematiki požarno-varnostne službe na območju naše občine in o gradnji gasilskega doma.

Razpravljalo se je tudi o spremembah in dopolnitvah odloka o vozni olajšavah na avtobusih za dijake in učence osnovnih šol ter strokovnih šol za območje naše občine.

Tudi o odcepitvi prodajalne "Novoteks - Manufaktura" je bilo govora. S tem v zvezi je bil sprejet sklep, da se priporoča upravnim organom Novoteksa, da o odcepitvi ponovno razpravljajo ter upoštevajoč splošne smernice razvoja trgovine spremene svoj prvoten sklep.

Skupščina je sklepala tudi o najetju posojil za gradnjo gasilskega doma in za potrebe študijske knjižnice v Novem mestu ter o gospodarsko upravno-pravnih zadevah.

- . - . -

Odborniki zbora delovnih skupnosti so na seji, ki je bila 22. oktobra razpravljali o 9-mesečni izvršitvi programa gospodarskega razvoja občine Novo mesto za leto 1963.

Vnovčena vrednost industrijske proizvodnje je dosegla v tem obdobju 62,5 % letnega plana in je za 4,3 % višja, kot je bila v istem obdobju v lanskem letu. Fakturirana vrednost proizvodnje je bila dosežena z 68,6 % plana oziroma za 26,6 % več kot lani v istem obdobju.

Če sedaj pogledamo, kako so polg našega pod-

jetja dosegla plan druga podjetja in kakšne probleme imajo, vidimo naslednje:

Podjetje "Kremen" je doseglo letni plan z 98,6 %. V tem letu se je izboljšalo poslovanje z odjemalci, kar je omogočilo podjetju rednejšo proizvodnjo. Povečal se je tudi izvoz kvarcita v Zapadno Nemčijo in Italijo ter kremenčevega peska, ki ga v preteklem letu niso izvažali. Dela in izgradnja steklarne potekajo po proizvodnem programu. V teku so montažna dela velike hale. Prejeli so tudi že prve pošiljke opreme iz Poljske.

V "Industriji motornih vozil" so ustvarili do konca septembra 2.313 milijonov din skupnega dohodka. Od količinskega plana 1.800 vozil je bilo izdelanih v tem obdobju 1.056 vozil. Ker niso mogli uvoziti avtomobilskih motorjev in ostalega reprodukcijskega materiala, je nastal izpad proizvodnje v prvem polletju. Tudi program investicijskih del je v zakasnitvi in se izvajajo šele zemeljska dela.

V "Farmisu" zaradi večkratnega pomanjkanja embalaže in surovin iz uvoza še niso mogli dokončati vso proizvodnjo po predvidenem planu. Njihove proizvodne zmogljivosti niso bile v celoti izkoriščene.

"Novoles" je realiziral 72,4 % plana, kar je za 2 % manj kot lani. Imeli so precejšnji izpad zaradi hude zime, zaradi manjših naročil posameznih artiklov pa morajo stalno spremljati asortiman proizvodnje itd. Program investicijske izgradnje poteka v redu.

"Novoteks" je realiziral 82,6 % proizvodnega plana, kar je za 18,6 % več kot lani. Podjetje gradi nove proizvodne prostore, ki bodo dograjeni v prvem polletju leta 1964.

Stanje v podjetju "Labod" se je popravilo. Tričetrletna realizacija je v primerjavi z lanskim letom za 30,50 % večja. Kakovost izdelkov se je izboljšala, spremenili pa so tudi asortiman proizvodov.

"Industrija obutve" je do konca septembra dosegla 65,4 % letnega plana. Predvidevajo pa, da bo letni plan do konca leta v celoti izpolnjen, ker je običajno realizacija v zadnjih treh mesecih najmočnejša.

Poleg industrijske panoge so razpravljali tudi o kmetijstvu, gozdarstvu, gradbeništvu, prometu, trgovini, gostinstvu, turizmu itd. Rezultati so v glavnem zadovoljivi, le nekatere podjetja so precej izpod sprejetih obvez.

Slabšo sliko pa pokaže pregled plana izvoza. Planirani izvoz v občini Novo mesto je dosegel komaj 47,4 % plana. Najuspešnejše je bilo podjetje "Novoles", ki je izvozilo za 790.336 \$ svojih izdelkov. Plan je bil dosežen s 72,1 %. Vsa ostala podjetja pa v planu izvoza precej zaostajajo.

Proračunski dohodki občine so bili do konca septembra doseženi s 66,3 %, kar je za 2,1 % več kot v istem obdobju lani. Skladno z dotokom sredstev se izvaja-jo tudi proračunski izdatki s 15 % omejitvijo materialnih izdatkov. Izdatki so bili preseženi le v dotacijah nekaterim družbenim organizacijam in plačilu anuitet.

Iz vsega navedena izhaja, da izvršitev plana kljub raznim objektivnim težavam v celoti ni zadovoljiva. Zato skupščina priporoča vsem delovnim organizacijam, da brez odlašanja analizirajo stanje v podjetjih in ukrenejo vse potrebno, da bodo letne planske naloge v celoti izvršene. Pri tem priporoča, naj poleg samoupravnih organov in strokovnih služb sodelujejo tudi družbene in politične organizacije.

S. B.

LETNA KONFERENCA OOKZ OBRATA II. METLIKA

V petek 15. novembra je bila letna konferenca osnovne organizacije Zveze komunistov obrata II. v Metliki. Poleg članov osnovne organizacije ZK obrata so se konference udeležili tudi člani sekretariata osnovne organizacije ZK matičnega podjetja, direktor tov. Simić, sekretar Občinskega komiteta ZK Metlika in zastopnik metliške komun.

Konferenca je analizirala delo ZK v preteklem obdobju, uspehe in neuspehe ter vse dogodke in vzroke, ki so neposredno vplivali in vodili vse naše delo in akcije.

Tretji, četrti in peti plenum, pismo IK CK ZKJ, govori maršala Tita ob raznih priložnostih so bistveno vplivali na spremembo načina našega dela, povečali odgovornost in izboljšali način reševanja raznih problemov.

Vsi ti dogodki so pred komuniste postavili v ospredje med drugim tudi hitro reagiranje in pravilno, energično in realno reševanje vseh problemov. Posebno je poudarjena stalna aktivnost v političnem in družbenem življenju ter stalno politično izpopolnjevanje. Tak način aktivnosti se je pozitivno odrazil pri vseh akcijah v preteklem letu. Neposredno aktivnost, politično in družbeno delo v pripravi osnutka, tolmačenju in sprejemanju ustave, pripravi in izvedbi volitev ter vseh drugih akcij, je vsemu temu dalo še poseben pečat pri širjenju socialističnih načel, demokratičnosti, enotnosti in bratstvu. V izvrševanju zadanih nalog v razvoju našega gospodarstva so komunisti mnogo prispevali. Plod kritičnega obravnavanja in reševanja različnih gospodarskih nepravilnosti, slabe organizacije in vodstev v delovnih organizacijah, nepravilnosti v delitvi čistega dohodka in osebnega dohodka, je prav gotovo zelo velik napredek gospodarstva in s tem ustvarjena večja sredstva za nadaljnji razvoj, izboljšani pogoji dela, produktivnost, osebni prejemki in družbeni standard. Bratska solidarnost pri obnovi Skopja po katastrofi je lep in mogočen uspeh komunistov v akciji za ucvrstitev bratstva in enotnosti naših narodov.

Preteklo obdobje lahko ocenimo kot zelo plodno v aktivnosti SFRJ v mednarodni miroljubni politiki. Po zelo važnih političnih dogodkih, kot so karibska kriza, Titov obisk v Rusiji, Hruščev v Jugoslaviji, sporazum o prepovedi jedrskih poskusov, Titov obisk v Južni Ameriki in ZDA, govor pred generalno skupščino Združenih narodov ter še vrsto važnih mednarodnih dogodkov, v katerih je Jugoslavija s svojo aktivnostjo in miroljubno politiko mnogo doprinesla, lahko rečemo, da je naše vodstvo in naša ZK dosegla pravi triumf.

Pri vsem tem pa so nedvomno komunisti naše osnovne organizacije tudi doprinesli svoj del.

V razmerah, ko so odnosi v gospodarstvu in družbeno političnem življenju čedalje bolj svobodni in demokratični, narašča idejno-politična vloga ZK kot usmerjajoča sila političnega gibanja naše družbe.

Komunisti morajo poznati perspektivo, razvoj in moč podjetja. Jasno jim mora biti, kam morajo usmerjati svojo dejavnost. Z objektivno utemeljenimi predlogi naj se borijo za koristi kolektiva in skupnosti v okviru delavskega samoupravljanja.

Zadnje čase se na vseh sestankih partijske in sindikalne organizacije veliko govori o nedelavnosti mladine. Krivdo ne smemo metati samo na člane mladinske

organizacije. Priznati moramo, da ji nismo nudili dovolj pomoči oziroma da se člani ZK niso vedno dovolj poglobili v delo mladine. Na splošno pa se opaša zelo majhno zanimanje mladine za svoje delo. Ko so na primer mladinski voditelji hoteli izvesti letno konferenco mladine, jim je to uspelo šele po drugem in celo po tretjem sklicanju, čeprav se je vršila po izmenah. Zavedati se moramo, da ni dolžnost poedincev samo delo pri stroju, kjer zasluži, važno je tudi delo v raznih organizacijah. Za to delo je potrebno žrtvovati tudi svoj prosti čas, kajti ne smemo misliti, da smo po končanem delu v tovarni prosti vseh obvez do kolektiva. Živimo v času samoupravljanja, vsak poedinec je del kolektiva, zato mora sodelovati v organih samoupravljanja, dajati razne predloge in se izpopolnjevati. Samo tako lahko iz vrst mladine pričakujemo sposobnih ljudi, ki bodo lahko sčasoma nadomestili starejše tovariše. Pri tem pa mora biti tudi odnos starejših nasproti mladim pozitiven. Upoštevati moramo njihove predloge, s tem jim dajemo moralno oporo za njihovo nadaljnje sodelovanje v organih samoupravljanja.

Nasprotno od mladinske organizacije pa je v našem kolektivu delovna sindikalna organizacija. Ta posveča posebno pozornost človeku-proizvajalcu, skrbi za njegovo kulturno razvedrilo, nudi članom razne materialne dobrine, kot so nabava kuriva, skrb za strokovni dvig članov in športno udejstvovanje.

Med drugim je bil na zadnji konferenci sprejet tudi sklep o študiju oziroma o idejno-političnem izobraževanju članov. To se je le delno izvedlo, kajti samo s seminarji in predavanji se to ne da doseči. Člani osnovne organizacije se morajo sami nenehno izobraževati tudi s tem, da dnevno zasledujejo vse važnejše dogodke v časopisu, kajti naša notranja ureditev države se iz dneva v dan izboljšuje v korist delovnega človeka. Zelo važno je tudi, da se dnevno seznanjamo z zunanjo politiko naše države. Odnosi drugih držav, zlasti zapadnih, se izboljšujejo nasproti naši državi. Danes lahko trdimo, da uživa Jugoslavija v svetu velik ugled ravno zato, ker vodi pravilno politiko doma in v svetu ter se nenehno bori za pravice delavskega razreda.

Sekretar občinskega komiteta je načel vprašanje organizacije našega podjetja, to je samostojnega vodenja računovodstva za obrat II. Pripomnil je, naj bi se knjigovodstvo našega obrata vodilo ločeno, tako da bi metliška občinska skupščina imela pregled nad proizvodnjo, ki se ustvarja v obratu na njenem območju. Glede tega je dal tov. Simič pojasnilo, da bi bila taka razdelitev obratov

v sedanjem obdobju, ko je potrebno vsa sredstva podjetja čimbolj koncentrirati za doseg perspektivnega načrta razvoja celotnega podjetja, neprimerna, ker bi se sredstva drobila pa tudi režija bi se povečala. Metliška občina ima vse možnosti pregleda nad proizvodnimi in finančnimi uspehi obrata II. in uživa iste ugodnosti kot novomeška občina, saj je v letošnjem letu prejela vsa sredstva, ki ji grede po obračunu tako osebnih dohodkov kot družbenih in investicijskih skladov, poleg tega pa še dvakrat posojilo in dotacijo v znesku 4,200.000 dinarjev.

Navzoči so v razpravi kritizirali poslovanje metliške trgovine. V prodajalnah v Metliki so več ali manj vsi artikli precej dražji kot v prodajalnah v drugih krajih. Poleg tega pa velikokrat najosnovnejših artiklov trgovina nima, zato so prebivalci primorani iskati blago drugje. Če bi bila trgovina bolje organizirana in bi nudila večjo izbiro, bi v komuni ostalo veliko več sredstev, saj se samo delavcem našega obrata mesečno izplača preko 4 milijone din. Ker pa v Metliki nimajo izbire, nosijo denar tja, kjer si kupujejo po želji in ceneje.

Razpravljali smo tudi o vprašanju pričetka obratovanja metliške pekarnе, za katero je "Novoteks" prispeval del sredstev. Zastopnik komune je pojasnil, da bo pekarna pričela delno obratovati že v letošnjem decembru.

Razpravljalo se je tudi o proizvodnem planu našega obrata, ki je letos nekoliko slabše dosežen. Razlogi za to so, da delamo nekoliko višje številke preje, kot je planirano. Proizvodnjo so ovirala dela pri klimatskih napravah. Velik del krivde za padec proizvodnje v predpredilnici pa pripisujemo tudi slabi disciplini delavcev. Z uvedbo skupinske norme v predpredilnici, z montažo prstančevega stroja in z uvedenim delom ob času malice v predilnici se bo proizvodnja znatno dvignila in se približala realizaciji letnega plana, čeprav ga v celoti ne bomo dosegli.

V obdobju med konferencama ZK so bili izvedeni organizacijski sestanki po potrebi. Za idejno-politični dvig članov je bilo organizirano predavanje po pismu CK ZKJ in material 4. plenuma CK ZKJ in 5. plenuma ZK ZKJ. Gradivo 5. plenuma smo predelali skupno z osnovno organizacijo ZK tovarne "Betii".

Osnovna organizacija pri nas šteje 17 članov. V tem času je bil sprejet en nov član, en član je odšel na odsluženje vojaškega roka, po službeni potrebi pa so bili premeščeni 3 člani. Izključenih in kaznovanih članov ni bilo, v podjetje pa sta prišla dva nova člana. Od 17

članov osnovne organizacije so 3 člani v delavskem svetu, v svetu ekonomske enote pa je 5 članov ZK. Na 205 članov kolektiva je število 17 komunistov zelo majhno, to se pravi da je vsak dvanaajsti član kolektiva organiziran, kar je vsekakor nezadovoljivo. Menim, da bi se v tolikšnem kolektivu še našli ljudje, ki imajo pogoje za sprejem v ZK. Posebno pereče je to vprašanje pri mladini. Od 48 članov ZMS sta samo dva člana ZK. Potrebno je, da na bodočih sestankih naše osnovne organizacije posvečamo večjo pozornost sprejetju novih članov. Čeprav je osnovna organizacija maloštevilna, se dejavnost in aktivnost njenih članov odraža med celotnim kolektivom.

Na koncu konference smo izvolili nov 5-članski sekretariat osnovne organizacije ZK. Novo izvoljenemu sekretariatu čestitamo in želimo mnogo uspehov v nadaljnjem delu.

Ivan Vergot

NESREČE PRI DELU TER NA POTI NA DELO

koncem oktobra in v začetku novembra 1963

29. oktobra se je ponesrečila na poti na delo Marija Bučar, uslužbenka v prodajnem oddelku.

Imenovana je šla iz Šmihelske ulice peš v službo in pri kandijski bolnišnici prečkala cesto. Ko je bila že skoro na pločniku, je pripeljal neznan motorist ter jo podrl. Pri tem si je težje poškodovala levo roko in je morala iskati zdravniško pomoč v bolnišnici.

4. novembra se je ponesrečila pri delu Amalija Nadu, tkalka.

Imenovana je med popravilom stroja čistila skrinjice na tkalskem stroju. Med čiščenjem je pritislila z nogo na sklopko, tako da so se skrinjice dvignile in z levo roko prijela zgornji del skrinjic. Nenadoma ji je noga zdrsnila s pedala sklopke, skrinjice so padle navzdol ter jo udarile po prstih leve roke.

Do nezgode je prišlo zaradi tega, ker bi morala imenovana prijeti zgornji del skrinjice s stegnjenimi prsti namesto s skrčenimi.

7. novembra se je ponesrečila pri delu Pepca Hribar, tkalka.

Imenovana je porinila čolniček v skrinjice tkalskega stroja. Ker je porinila čolniček nepravilno po dolžini bila namesto od strani, so skrinjice padle navzdol, ker je bil stroj pokvarjen, ter jo udarile po prstih desne roke.

Obe zgoraj omenjeni nezgodi nas zopet opozarjajo, kako ne smemo ravnati s skrinjicami tkalskega stroja. Na podoben način se je pripetilo že veliko nezgod, zato je treba strogo upoštevati navodila, ki so jih dobili vsi, ki delajo na tkalskih strojih.

Mirko Jakša

BOLEZENSKI IZOSTANKI V MESECU OKTOBRU 1963

Naslednja tabela bo prikazala bolezenske izostanke za mesec oktober 1963 v primerjavi z mesecem oktobrom 1962.

Oddelki	Oktober 1962				Oktober 1963			
	Štev. vseh boln. dni	% na delov. dni	Število boln. dni brez por. in nege druž. člana	% na delov. dni	Štev. vseh boln. dni	% na delov. dni	Štev. boln. dni brez porod.	% na delov. dni
Uprava	55	2,75	28	1,40	106	4,61	106	4,61
Tkaln.	493	7,83	295	4,68	107	8,99	476	6,07
Predil.	194	9,45	137	6,67	135	6,32	135	6,32
Apretural	135	5,43	88	3,54	216	8,24	145	5,53
Zun.obr.	115	7,21	88	5,52	105	7,47	105	7,47
Metlika	356	5,99	159	2,67	374	6,69	280	5,00
Skupaj	1348	6,62	795	3,90	1640	7,45	1247	5,70

V primerjavi z mesecem septembrom, ko je bilo

5,95 % izostankov, je bil v mesecu oktobru procent nekoliko nižji, in sicer 5,70 %. Vendar pa če primerjamo bolezenske izostanke z istim mesecem v lanskem letu, bomo opazili v oktobru letošnjega leta visok porast bolezenskih izostankov. Največ izostankov je bilo to pot v pomožnih obratih (7,47 %), kar je izredno veliko za ta obrat. Nato sledi predilnica mikane preje (6,32 %), tkalnica (6,07 %), apretura (5,53 %), obrat Metlika (5 %) ter uprava (4,61 %).

Največ bolezenskih izostankov je bilo zaradi:

nege družinskega člana	166 dni
raznih ženskih bolezni	145 dni
nesreč izven dela	132 dni
bolezni prebavil	92 dni
revmatizma	82 dni
nesreč pri delu	76 dni
TBC	70 dni
gripe	68 dni
kožnih bolezni	58 dni
angine	44 dni itd.

Mirko Jakša

STANJE IZPLAČANEGA IN POVRNJENEGA NADOMESTILA
BOLEZENSKIH IZOSTANKOV ZA MESEC SEPTEMBER IN
OKTOBER 1963

V mesecu septembru in oktobru smo zopet presigli izplačano nadomestilo za bolezni in nezgode, in sicer v septembru za 14 % in v oktobru za 13,5 %. V septembru smo skupaj izplačali 829.637 din, v oktobru pa 808.264 din. Komunalni zavod za socialno zavarovanje nam je povrnil za bolezni v septembru 571.278 din, v oktobru pa 529.694 din ter za nezgode v septembru 41.072 din in v oktobru 38.082 din. Razlika znaša 457.775 din v naše breme.

Nekateri zavarovanci se še sedaj ne zavedajo svoje dolžnosti do skupnosti in izkoriščajo zakon, ne držijo se zdravnikovih navodil in zavlačujejo zdravljenje. V bodoče bo treba posvečati še več pozornosti nekaterim posameznikom, da ne bo nepotrebnih izostankov in izplačil.

Mimica Seničar

KONJARIČ VRH

Po dvodnevnem počitku v Dolenjskih toplicah je Gubčeva brigada zopet krenila na pot. Spraševali smo se, kam gremo. Ko smo v Počturnu zavili po dolini Divjega potoka proti Črnomlju, se nam je posvetilo. Šli smo v Belo krajino, česar smo bili zelo veseli. Veliko smo slišali o Beli krajini, ki smo ji rekli Mala Rusija. Želeli smo si priti med to dobro ljudstvo, in sedaj se nam bodo naše želje izpolnile.

Po daljšem počitku in večerji v Črmošnjicah smo nadaljevali pot. Srečno smo prekoračili železniško progo nad semiškim predorom in že smo bili v Beli krajini. Jutro nas je našlo v vasi Štrekljevec. Prijazni ljudje so nas vabili, naj ostanemo pri njih in se odpočijemo. Toda pot nas je vodila naprej. Ko smo prišli v Jugorje, je prišlo povelje za počitek. Brigada se je razmestila po bližnjih vaseh. Patrole so šle na teren in ko so se vrnile, so povedale, da sta v bližini še Tomšičeva in Cankarjeva brigada. Jasno nam je bilo, da se pripravlja večja akcija. Ali bomo napadli Italijane v Metliki?

Ko smo proti večeru krenili proti Metliki, smo bili trdno prepričani, da je bilo naše ugibanje pravilno. Toda ko smo zavili proti Račovi in nato proti Žumberku ter zaobšli Metliko, smo videli, da smo se zmotili. Ker je bila noč, se nismo mogli orientirati. Šele ko se je pričelo daniti, smo opazili, da smo v Vivodini.

Po kratkem počitku je komandant brigade sklical sestanek vseh komandantov bataljonov, komandirjev čet in komisarjev. Ko so se vrnili v enote, se je naglo razširila vest, da gremo na pomoč hrvatskim enotam. Na tem področju sta bili IV. Kordunaška in XIII. Proleterska brigada ter Žumberaški odred, ki so že par dni vodili hude borbe s sovražnikom.

V meglenem jutru smo nadaljevali pohod. Nenadoma smo zagledali na našem loku kolono. Kdo je? Ali je prijatelj ali sovražnik? Bilo je predaleč, da bi lahko koga spoznali. Šele ko smo se koloni približali, smo spoznali Italijane. V kratkem naskoku smo jih pognali v beg. Toda kmalu so uredili svoje vrste ter pričeli napadati. Naša brigada se je hitro pomaknila na ugodnejše položaje, kjer smo celi dan odbijali sovražnikove poizkuse, da prodre. Šele noč je prinesla delno pomirjenje, ki pa ni dolgo trajalo. Po polnoči smo pričeli mi z napadi.

Toda Italijani so bili dobro utrjeni in jim nismo mogli do živega.

Drugi dan smo dobili zameno in odšli na počitek. Ta pa ni dolgo trajal. Že čez kako uro smo krenili proti Konjarič vrhu. Tam se je vkopala močnejša italijanska enota, ki so jo naše enote obkolile. Italijani, ustaši in domobranci so se trudili, da bi jih rešili iz obroča, toda zaman. Slovenske enote skupno s hrvaškimi so uspešno odbijale vse sovražne poizkuse.

Ker niso uspeli prodreti s pešadijo, so Italijani poklicali na pomoč še aviacijo. Pričelo se je močno bombandiranje in obstreljevanje z mitraljezi. Ker so nas presenetili v vasi, smo imeli precej ranjenih. Naenkrat pa smo opazili, da se eno letalo sumljivo nagiba in pada. Kasneje smo zvedeli, da ga je sestrelil mlad mitraljezec iz XIII. Proleterske brigade. Ostala letala so hitro odletela.

Ko sem tretji dan borb šel s komandantom brigade in pomočnikom komisarja zone na položaj Gubčeve brigade, smo nenadoma zagledali kako teče proti nam nek Italijan. Hotel sem že streljati nanj, a me je komandant zadržal. Ko je pritekel do nas, je gostobesedno začel pripovedovati, da je tudi on komunist in da je ponoči pobegnil od ostalih Italijanov. S seboj je prinesel dve puški in precej bomb. Povedal je tudi, da so Italijani na Konjarič vrhu zelo demoralizirani in da imajo veliko mrtvih in ranjenih.

Na osnovi podatkov, ki jih je dal ta ujetnik, se je štab zone odločil, da ponoči izvedemo ponoven napad na obkoljene Italijane. Ko smo se okrog polnoči pomikali proti italijanskim položajem, se nam je zdelo čudno, da nismo nikjer naleteli na naše enote. Kasneje smo zvedeli, da so se zaradi nesporazuma prezgodaj umaknili. To so izkoristili Italijani ter nam ušli iz obroča.

Ko smo tako brez boja zavzeli sovražne položaje, smo tam našli velik plen. V svojem naglem umiku so Italijani odmetavali orožje in municijo. Najbolj smo se razveselili dveh težkih mitraljezov, ki jih niso utegnili vzeti s seboj. En mitraljez je bil pokvarjen, a smo ga kmalu popravili. V svojem brezglavem umiku so na bojišču pustili tudi vse mrtve in nekaj težko ranjenih vojakov.

Tako se je končala borba s številnim sovražnikom, ki je v sklopu III. sovražne ofenzive hotel očistiti področje ob Kolpi in Žumberak partizanov. To se mu ni posrečilo. Ravno nasprotno. Naše enote so skupno s hrvat-

skimi še bolj razširile osvobojeno ozemlje. Očiščeno je bilo skoro celotno ozemlje Žumberka daleč tja proti Zagrebu in Somboru.

Jože Udovič

PET DNI V SONČNI ITALIJI

Razpršili smo se med stroje poskusne apreture. Kdor je znal italijansko, mu je radovednost lahko zadovoljil delavec pri stroju, drugi pa smo se čez čas začeli dolgočasiti. Rešil nas je Italijan, ki nas je popeljal še nadstropje višje, kjer smo videli vse aparate, razporejene tako, da so tvorili vsi skupaj veliko delovno mizo, ki je vzporedno s stenami imela obliko podkve. Tu se nismo dolgo zadrževali, zatekel nas je opoldanski odmor. Spodaj pred zgradbo smo počakali na drugo skupino in se odpravili k avtobusu. Naši gostitelji so nas povedli na kosilo. Restavracija, kamor smo prišli, prekaša velik del naših najboljših. Tu so nas postregli s kosilom italijanske kuhinje in vinom italijanskih vinogradov. Natakharji so nas spravljali v zadrego. Kdor ni pravočasno opozoril, da mu je dovolj, se je znašel pred naloženim krožnikom, ki bi nasitil vsako lakoto. Prav tako pridno so zamenjavali prazne steklenice s polnimi. Postregli so nam tudi z mineralno vodo, katere ni moč primerjati z našo radensko ali rogaško, zato pa smo toliko bolj pridno polnili kozarce s črnim vinom. Ko smo končali s kosilom, smo si ob kozarčku oddahnili in poklepetali. Še dandanes vsakogar od nas spominja na to pojedino logaritemska računalna, ki so nam jih ob tej priložnosti poklonili v spomin.

Po kosilu smo si ogledali proizvodnjo acetatne umetne svile. Tu smo videli ogromne kotle, kjer se celuloza postopoma preoblikuje v gosto težko tekočo maso. Ta masa se filtrira in "zori" v velikih zaprtih posodah. S poskusnimi vzorci ugotove, kdaj je masa dozorela. Nato jo pod pritiskom tlačijo skozi šobe. Nastale niti se iz šob odvajajo skozi kopel, kjer se niti strjujejo in izpirajo. Posamezni stroji za predenje te svile so dolgi več kot deset metrov. Svila se na teh strojih že navija na kolute. Svilene niti, ki jih tu proizvajajo, so na-

menjene za najrazličnejšo uporabo za tkanje svilenih trakov in blaga, za trikotažo in podobno. Nekaj preje porabijo sami v svoji tkalnici, ostalo pa prodajo na domačem in tujem trgu.

Ko smo si ogledali vse oddelke proizvodnje acetatne svile, smo bili s strokovnim ogledom tovarne pri kraju. Ko smo odhajali proti izhodu, so nas gostitelji mimogrede povabili, da si ogledamo še njihov otroški vrtec oziroma jasli. Vstopili smo v stavbo, ki je ločena od vseh ostalih tovarniških zgradb. Semkaj prinesejo ali pripeljejo mamice, ki so zaposlene v tej tovarni, svoje malčke, ko pridejo na delo, po končanem delu pa jih spet prevzamejo in odidejo z njimi domov. Povedali so nam, da imajo otroci tu popolno oskrbo in da morejo sprejeti v varstvo preko dvesto otrok. Ko smo obiskali te prostore, so mamice večino otrok že odpeljale. Močno so nam bili všeč vsi prostori od igralnic do spalnic, garderob in toaletnih prostorov, vse je bilo tako pristrčno s svojo miniaturno opremo, da kar nismo mogli zapustiti tega miniaturnega sveta. Nega in varstvo od nekaj mesecev do več let starih otrok je izročena usmiljenkam in nekaj dekletom, ki pomagajo skrbeti za red in čistočo. Mamice so z varstvom zadovoljne. Upravičenost te organizirane skrbi za pomoč materam pa dokazuje zadovoljiv delovni uspeh zaposlenih mater, ki so rešene skrbi za malčke v času, ko si služijo kruh. Veliko zasluge pri tem ima njihov sindikat, ki je tudi uredil olajšavo, da so žene ob času poroda doma celo leto.

Končno smo se le vsi zbrali pri avtobusu in se vsem, ki so nam bili na razpolago v času našega obiska v tovarni "Rhodiatece", prišerno zahvalili in se poslovili.

Prvotno smo se nameravali vrniti po drugi strani jezera, ker pa smo se tu nepredvideno dolgo zadržali, smo se odločili za isto pot nazaj. Bili smo zadovoljni, ko smo pred okroglo restavracijo našega topliškega pribežališča spet izstopili na trdna tla. Povečerjali smo, se po večerji še nekaj časa pogovarjali o vtisih tega dne, nato pa odšli k zasluženemu počitku.

Napočilo je jutro zadnjega dne, ki smo ga preživeli v Milanu. Ta dan smo od vodiča sprejeli nekakšne prijavnice za milanski sejem, katere smo izpolnili in na sejmu zanje dobili sejemski vodič, značko in sejemsko legitimacijo. Ta dan je bil namenjen ogledu milanskega sejma. To je bil silno naporen dan in kljub tolikim zanimivostim precej neugoden, ker je ves čas deževalo.

Ker nismo bili pripravljeni na dež, smo morali te tekati od paviljona do paviljona, da bi se čim manj zmočili. Od časa do časa je dež za trenutek prenehal, a se je že naslednji trenutek močnejše vлил. Tu smo ponovno občutili pomanjkanje znanja italijanščine, ker se je bilo z italijanskim vodičem v rokah težko znajti. Da bi si ogledali vse številne in velike razstavne prostore, je bilo kajpak nemogoče, da pa bi čimbolj izkoristili čas, ki nam je bil na razpolago, smo iskali oddelke s tekstilom in tistimi rečmi, ki so posameznike zanimala. To pa je bilo brez italijanščine težko. Kljub temu smo videli precej tekstilnih razstavnih prostorov, sem ter tja pa smo zašli tudi v paviljone, kjer so bili razstavljeni stroji za težko železarsko industrijo, kmetijski stroji in podobno. Ko je prišel čas odhoda, smo sejmističe že dobro poznali, saj smo nekatere paviljone obšli tudi po večkrat.

Videli smo marsikaj, kar je mogoče videti tudi na naših domačih sejnih in velesejnih. Domiselnost aranžerjev je bila zelo pestra. Konfekcijsko podjetje "Augusta" je imelo prostor aranžiran v obliki ulice. Na obeh straneh steze, po kateri so se pomikali obiskovalci sejne, so stale lepenkaste hiše z balkoni in okni, v pritličju pa so bile velike izložbe trgovin, v katerih je bilo moč videti razsvetljene izdelke podjetja "Augusta". Zanimivo je bilo, da so se aranžerji radi poslužili preteklosti in so posebno blago radi razstavili na lutkah po modi preteklih stoletij. Na tem sejmu je lahko človek tudi opazil, kako zelo Italijani ljubijo svoj nađebudni na-raščaj. Koliko lepih igrač smo videli! Lutke, živalce, vlaki, avtomobili, letala in helikopterji, železnice in cela vojska od pehote do tankov, podmornic in raket. To je ena vrsta dokazov ljubezni do otrok, druga pa množica otroških vozičkov, najrazličnejših modelov ter otroške posteljice z baldahinčki in brez njih. Skrb Italijanov za potomstvo je res neizmerna.

Ta dan je bil za vse najnapornejši. Globoko smo si oddahnili, ko smo se pogreznili vsak v svoj sedež v avtobusu, našem drugem domu. Množica različnih sejmskih vtisov in številni prepešaćeni kilometri so nas krepko utrudili.

Bilo je še zgodaj popoldne, zato smo si ogledali še znamenito milansko pokopališće, muzej v gradu Sforzesco in milansko železniško postajo, ki jo je zgradil Mussolini. Predno smo zapustili center Milana, smo še zadnjič občudovali številne umetniške stolpiče milanske katedrale in rumeno pročelje milanske Scale, ki nas je s svojim zunanjim izgledom razočarala.

Milansko pokopališče, kjer najdejo posmrtni počitek zdaj samo še ugledni in zaslužni meščani, je zbirka številnih umetniških stvaritev, razporejenih po grobovih. Vsak spomenik ima svojo vrednost, trajnejšo od spomina na ranjkega, kateremu je zgrajen. Tu je svetovno znana volovska vprega dveh bratov, ki sta si kruh poiskala v Ameriki, v Milanu pa sta si dala postaviti spomenik, ki ga zdaj občuduje lahko ves svet. Zadnja večerja Kristusa z vsemi apostoli je spomenik v ena in polkratni naravni velikosti. Vsak grob krasí kakšna umetnina, ki človeka močno prevzame. Koliko grobov je okrašenih z nebogljenimi otročički, ki dajejo slutiti, da jim je neizprosna smrt ugrabila mater. Ob številnih žalostnih zgodbah, ki jih pripovedujejo spomeniki iz mrtvega kamna, odide človek s tega prečudovitega pokopališča globoko pretresen. Smeh in kričanje sta tu nemogoča in čuvaji reda na tem pokopališču nimajo dosti dela.

Ko smo v muzeju v gradu Sforzesco stopali skozi dvorane, se je razgrnila pred nami zgodovina Milana, davna stoletja razvoja samega mesta in vseh državnih tvorb, vojn in zmag, s katerimi je bilo to mesto povezano. Videli smo razne predmete, ki so bili last ali, ki so bili v kakšnikoli zvezi z velikimi osebnostmi italijanske zgodovine. Tu je nedokončan spomenik Leonarda da Vinci, ki si ga je delal sam, vendar ga je smrt prehitela. Tu so številni predmeti nekdanjih lastnikov tega dvorca, slavne rodbine Viscontijev. Koliko več bi lahko izvedeli in videli, da nas niso skozi te čudovite dvorane nosile naše utrujene noge, zato smo marsikaj pogledali le od daleč ali sploh spregledali. Kljub temu smo bili zadovoljni, da smo videli ta muzej in nam truda ni bilo žal.

Zadnja zanimivost Milana za nas je bila glavna železniška postaja. Takšna, kakršna je ostala, velika, mrka in hladna, je spomenik njemu, ki jo je dal zgraditi po svojem okusu, Mussoliniju. Fašistični znaki so ostali na nji, krvniška sekira grozotno spominja na mrtva življenje in dogodke, katerim je botrovala. Pestrost trga pred kolodvorom, svetle reklame na visokih hišah nikakor niso v skladu s fašističnim stilom postaje. Spominja pa in bo še dolgo spominjala mimoidoče na strah in smrt, ki jo je sejal v svetu njen graditelj. Notranjost je prostrana, visoka. Na peron vodijo navzgor premične stopnice. Tu smo se porazgubili in le težko našli izhod nazaj na trg. Ko smo se vračali po stopnicah navzdol, je našo pozornost pritegnil televizija-avtomat. Nekdo je vrgel vanj kovanec in na ekranu se je prikazala Marilyn Monroe. Pomankljivo oblečena je pela in plesala. Uboga! Še mrtva nima miru in mora zadovoljevati požrešne oči.

Zapustili smo Milano. Tri dni smo ga gledali in vendar smo ga videli pravzaprav silno malo. Pred nami je bila zadnja noč, za katero pa ni bilo v naprej pripravljeno, kje jo bomo preživeli oziroma prespali. Na slepo smo se odpeljali v Brescia. Tu smo v malem lokalu potešili žejo, medtem pa sta vodič in eden od naših kolegov poskrbela za prenočišče in večerjo. Kljub napornemu dnevu, smo se k počitku spravili precej kasno. V lokalu, kjer smo dočakali rojstvo zadnjega dne našega potepanja, smo našli prijaznega gostitelja iz restavracije nad Sončno cesto. To je bilo seveda vredno proslaviti in zadovoljstvo ob tem srečanju in slovesu je bilo vidno na obeh straneh.

Jutro nas je kljub kratkemu počitku našlo pripravljene za zadnji dan. Dolgo pot smo imeli še pred seboj. Razen tega bi si radi ogledali še mesto slavnih ljubimcev, Romea in Julije. Ko smo se pripeljali v Verono, smo seveda hoteli najprej videti njun grob v nekem malem samostanu. Predno smo našli ta kraj, smo dvakrat obvozili mesto. Nazadnje smo našli samostan, ki seveda ne služi več svojemu osnovnemu namenu, ker je le-tega izpodrinil turizem, ki daje lepe dohodke. Tu je moč kupiti razne spominke, talismane in vse gradivo o ljubimcih Romeu in Juliji, njunem življenju in smrti, portrete in razglednice samostana in grobnice. V neki temni hladni celici stoji na sredi kamniti sarkofag, v katerem je baje ležale uspavana Julija, ko jo je našel Romeo. Ker je Romeo bil prepričan, da je mrtva, se je zabodel z nožem. Ko se je Julija probudila in poleg sebe našla mrtvega Romea, je z istim nožem končala tudi sebe. Pastor, ki ju je želel združiti živa, ju je našel združena v smrti. Tej zgodbi so mali samostan tako prepričljivo prilagodili, da jih ni malo, ki so prepričani, da se je to nekoč v resnici zgodilo. Po ogledu tega samostana smo se vrnili v center mesta, kjer smo si ogledali velik amfiteater. V centru so nas pritegnile trgovine in trg, kjer je mogoče kupiti vse, od zelenjave in sadja do čevljev in plaščev. Nekaj bi bilo dobro odnesti za spomin iz mesta nesrečnih ljubimcev, sem si mislila. Samo kaj, da bi za to zadostoval ostanek mojih lir. Premamil me je kaktus, majhen in bodeč v obliki stolpička. V avtobusu sem ga zataknila za mrežico na sedežu pred menoj in ga nisem vzela s seboj, ko smo na naši poti odšli v carinarnico. Carinik, ki je pregledoval avtobus, je opazil to reč, zavito v neprozorni papir, in hotel vedeti, kaj je. Zagrabil je in se pošteno zbodel. Da bi ne bilo neprijetnosti, mu je prisotni šofer priskočil na pomoč in hotel ta čudni zavitek izvleči. Tudi on je ni ceneje odnesel. Ravno sem se vračala v avtobus, ko sta iz njega po končanem pregledu izstopila carinik in šofer. "Čigava je tista

bodljikava roža?" je vprašal. "Moja" sem odgovorila in nisem mogla zadržati nasmeha, ko sem opazila, da oba ogledujeta sledove kaktusovih bodic. Brez hudobije se je tej prigodi vsakdo pristrčno nasmejal.

Iz Verone se nam je mudilo proti Trstu. Dan se je nagnil čez poldan in od Trsta so nas ločili še mnogi kilometri. Pot si je vsakdo krajšal po svoje. Nekateri so se šalili, pogovarjali, drugi dremali, spet nekateri so od časa do časa pogoltnili požirek iz trebušaste "Chianterice". Kar zadovoljni smo bili, ko smo v daljavi zagledali obrise Trsta. Ko smo se peljali nad parkom, v katerem stoji znamenita in zgodovinsko tragična vila Miramare, nam je vodič pripovedoval o njeni preteklosti. Ni bilo več časa, da bi si jo ogledali, zato smo nadaljevali pot proti Trstu, da bi ustregli vsem, ki so si ga želeli ogledati ali čas kako drugače izkoristiti. Če kdo na vsem dosedanjem potovanju ni mogel zapraviti svojih lir, je tu še lahko izkoristil priliko, da se jih je znebil. Vodič nas je opozoril, da je v mestu ravno ta čas razstava cvetja, zdi se mi pa, da je kljub temu ni videl nihče od nas.

Trst smo zapustili, ko je bila že trda noč in so mesto vsepovsod oživiljale neštevilne neonske reklame in napisi. Ko smo se peljali proti naši meji, smo se ozirali nazaj na Trst, ki je s svojimi tisočnimi mežikajočimi lučmi v vrstah potrjeval reklo: "Po vrsti, kot so hiše v Trsti". Nepozaben pogled! Še zadnjič smo se ozrli, za ovinkom je izginil tudi Trst. Še malo in bili smo pred italijansko carinarnico. Vstopil je isti carinik kot pred petimi dnevi. Črn, kodrolas z zavihanimi krivčki ob robu kape se je šalil z nami, dokler naš šofer in vodič nista uredila formalnosti in nam nato zaželel srečno pot. Dvignjena zapornica je ostala za nami, po sto metrih smo se ustavili in bili smo spet v Jugoslaviji. Pet dni v Italiji je bilo hitro mimo. Benetke, Milano, Verona so ostali v Italiji, mi pa smo se vrnili s kopico prijetnih spominov na Italijo in njihove ljudi, ljudi kakršni smo mi sami, z istimi željami in težnjami za napredek in lepše bodoče dni.

M. M.

NOVO VODSTVO AKTIVA ZMS NOVOTEKS

Na prvi seji novoizvoljenega odbora aktiva ZMS našega podjetja, ki je bila dne 13.11.1963, je bila izbrana za predsednika Anica Pavlin iz uprave, za tajnico Majda Smrekar iz uprave in za blagajnika Franc Hrovat iz zunanjih obratov.

Novemu vodstvu mladinske organizacije v našem podjetju želimo mnogo uspehov pri nadaljnjem delu.

NAŠA KRONIKA

Poročili sta se:

Joža Pečarič - poročena Novak in Jožefa Mali - poročena Rozman.

Novoporočenkama želimo veliko sreče in zadovoljstva ter najlepše čestitke !

Rodila je:

Marija Dragovan - dečka.

Mladi mamici in novorojenčku želimo veliko zdravja in najlepše čestitke !

V podjetje sta prišli:

Marija Penca in Anica Jerman.

Novima članicama našega delovnega kolektiva želimo mnogo delovnih uspehov in osebnega zadovoljstva !

Podjetje so zapustili:

Jože Prus, Vandelina Kuhar, Alojz Klöbučar, Ivanka Srebrnjak in Jože Radovan.

Dne 23. 11. 1963 je stanje zaposlenih 810. Od tega je 560 žensk in 250 moških.